מסרבין. מפליגין: **מתני' בשאין מסרבין בו.** הלכך שאוכל דקא אכילנא הוא: **רב אשי אמר תני.** בברייתא שבועה שאי אוכל לך: **דאיתקל.** נכשל ולא נתכוין לומר שאי: **איסר שבועה.** מפרש לקמיה: **איסור איסר.** איסרתו של איסר מה הוא: **אם אתה אומר כו'.** מאי קאמרת והא אמרת איסר תורה אור לשון שבועה הוא והדר תני אם אתה אומר: **ס"ק מבטא שבועה.** האומר "מבטא" ככר זו עלי" כאומר "שבועה שלא אוכלנו" ואם אכלו ה"ז בשבועה ווירד: **איסר מיתפיס בשבועה.** "איסר עלי ככר זו" הרי הוא כמי שנשבע על הככר וחזר ואמר על ככר אחר "ה"ז כזה" שהתפיס את השני בראשון: **איסור איסר.** ומהו איסורו של איסר זה: **אם אתה אומר כו'.** אם תמצי לומר שהמתפיס בשבועה כמוציא שבועה מפיו דמי ואם אכלו חייב קרבן זה האומר "איסר ככר זה עלי" חייב קרבן אם אכלו שהאיסר לשון התפסת שבועה הוא: **ואם לאו.** שהמתפיס בשבועה אינו כנשבע לענין קרבן ומלקות ויקר האיסר אין בו לא קרבן ולא מלקות: **או אסרה אסר בשבועה.** מדבר משמע שאסרתו ותפסתו בדבר שנשבעה עליו ככר: **או מבטא שפתיה אשר אסרה וגו'.** ולא כתיב "בשבועה" במה אסרה את נפשה בלשון "מבטא": **רבא אמר.** לא איספיק ליה לתנא למימר בהא אם אתה אומר" דפשיטא ליה דמיתפיס בשבועה לאו כמוציא שבועה מפיו הוא: **והכי קאמר מבטא שבועה איסר נמי.** לשון שבועה הוא: **אם הטילו הכתוב כו'.** הייט פירוש "דאיסור איסר אם אתה אומר" והכי קאמר איסור של איסר שאמרתי לך שהוא שבועה לא כל הלשונות שוות בו שהרי הטילו הכתוב בין נדר לשבועה אם אמירתו בלשון שבועה כגון "איסר שלא אוכל ככר זה" כן לשון הנשבעין אומרים "שלא אוכל" אף האיסר שהוציאו בלשון זה = שבועה הוא וחייב קרבן, ואם לאו, אלא הוציאו בלשון נדר שאמר "איסר ככר זו עלי" שהוא לשון הנודרים "קונם זה עלי" אף זה = נדר ופטור מקרבן: **ביום שמת בו אביו.** כאשר אסרתי עלי בשר ביום שמת בו אבא לעולם: **ונוח שנדור ובא מאותו היום.** שקיבל עליו ככר נדר שלא יאכל בשר ביום שמת בו אביו לעולם וכן ביום שנהרג בו גדליה, וקסלקא דעתא השתא דהיינו מתפיס בנדר וקתני איזהו איסר האמור בתורה שהוא בלא יחל דברו האומר הרי עלי כו' אלמא המתפיס בנדר הרי הוא בלא יחל כנדר עצמו ומדמתפיס בנדר נדר מתפיס בשבועה שבועה: תרץ

מתניתין בשאין מסרבין בו לאכול: **ברייתא** במסרבין בו לאכול וקאמר "לא אכילנא ולא אכילנא" דכי קא משתבע הכי קאמר "שבועה שלא אוכל" **רב אשי** אמר "תני "שבועה שאי אוכל לך", אי הכי מאי למימרא? מהו דתימא ליישניה דאיתקילא ליה, קמ"ל: **ת"ר מבטא שבועה איסר שבועה, איסור איסר: אם אתה אומר איסר שבועה חייב ואם לאו פטור** "אם אתה אומר איסר שבועה" והא אמרת "איסר שבועה הוא? אמר **אביי** ה"ק "מבטא שבועה איסר מיתפיס בשבועה, איסור איסר אם אתה אומר מיתפיס בשבועה כמוציא שבועה מפיו דמי חייב, ואם לאו פטור **גמרא** "דמבטא" שבועה דכתיב "או נפש כי תשבע לבטא בשפתים" **איסר נמי** דכתיב "כל נדר וכל שבועת איסר" אלא **גמרא** "איסר" מיתפס בשבועה הוא דכתיב "או אסרה אסר על נפשה בשבועה, **מבטא** הכתיב "לכל אשר יבטא האדם בשבועה" אלא אמר אביי **מבטא** שבועה "ואם היו תהיה לאיש ונדריה עליה או מבטא שפתיה אשר אסרה על נפשה" ואילו שבועה לא קאמר, **במאי אסרה** עצמה **רבא** אמר לעולם אימא לך מיתפיס בשבועה לאו כמוציא שבועה מפיו דמי **והכי קאמר** "מבטא" שבועה, "איסר נמי" שבועה, אסריה דאיסר הטילו הכתוב בין נדר לשבועה הוציאו "בלשון נדר" נדר בלשון שבועה שבועה היכן הטילו "ואם בית אישה נדרה או אסרה אסר על נפשה בשבועה וגו'" ואזדו לטעמייהו דאיתמר מתפיס בשבועה **אביי** אמר כמוציא שבועה מפיו דמי **ורבא** אמר לאו כמוציא שבועה מפיו דמי מיתיבי "איזה איסר האמור בתורה "האומר הרי עלי שלא אוכל בשר ושלא אשתה יין כיום שמת בו אביו, כיום שמת בו פלוני, כיום שנהרג בו גדליה בן אחיקם, כיום שראה ירושלים בחורבנה אסור" ואמר שמואל "והוא שנדור ובא מאותו היום **בשלמא לאביי** מדמתפיס בנדר = נדר, מתפיס בשבועה = שבועה אלא

שאי אוכל לך דקתני דהא אלא אוכל לא קשיא ליה פשיטא: **לישנא** אחמאי איצטריך למיתני בריש אוכל לך דזו ואף זו קתני וא"ת נשייליה מה היה בדעתו ויש לומר כגון שאמר שבדעתו כל מה שיהיה משמעות לשון אי נמי כגון שסבר מה היה בדעתו ובנדרים (דף מז.) מפרש אמאי רב אשי אמר כאביי: **איסר** מיתפיס בשבועה. פי' **בקונטרס** דאם אמר "איסר עלי ככר זה" הוי כמי שנשבע על הככר וחזר ואמר על ככר אחר "הרי זה כזה" שהתפיס את השני בראשון, **וקשה** לקמן קתני בברייתא איזהו איסר האמור בתורה הרי עלי כו' ואילו "איסר ככר זה עלי" לא קתני ומה שפי' נמי "איסור איסר" כלומר איסור של איסר זה מה דינו אם אתה אומר מתפיס בשבועה כו' שאוכל להוכיח מקרא בשם מקום שהוא כמוציא שבועה מפיו וחייב קרבן אף איסור זה כו' קשה דמשמע דתנא בא לאשמעינן דין איסר ואינו משמיענו כלום שהרי מסתפק במתפיס שבועה עצמו ועוד דאין דרך משנה וברייתא שיסתפק התנא אם חייב או פטור, ועוד מאי "אחזה לטעמייה" דקאמר לקמן - דהכא מסתפקא ליה לאביי ולקמן פשיטא ליה דכמוציא שבועה מפיו דמי, ועוד דבכל הספרים גרסי' בסמוך כמוציא שבועה מפיו וחייב בוי"ו ולפ"ה ה"ל למינקט חייב בלא וי"ו ומפ' **רבינו** **תם** "דמבטא" הכתוב בפרשה הוא לשון שבועה שנשבע בלשון מבטא כדפירש נמי בקונטרס אבל איסר הכתוב בפרשה איסר עצמו בלשון איסר אלא שבועה שיאסר בשבועה הכתוב מדבר שנשבע על הככר וחזר ואמר על ככר אחר "הרי עלי שלא אוכל ככר זה כזה" והייטו איסר דקרא וה"ל מפרש לה בברייתא לאביי **ואיסור של איסר זה אם אתה אומר מתפיס בשבועה** כלומר שהתפיסו בככר שנשבע עליו הוי כמוציא שבועה מפיו וחייב **ואם** שלא התפיסו באחר אלא אמר "איסר ככר זה עלי" אין זה לשון שבועה ופטור, **תי"ל** ה"פ **אם אתה אומר מתפיס בשבועה** פי' שהתפיסו בלשון שבועה שהזכיר לשון אכילה ואמר "הרי עלי שלא אוכל זה כזה" **ואם לאו** שלא הזכיר לשון אכילה אלא אמר "הרי עלי זה כזה" **ונ"ל איסור איסר** הייטו איסור שליש שהתפיס ככר שליש בשני **ואם אתה אומר מתפיס בשבועה** דהייטו האני כמוציא שבועה מפיו דמי הוי לגמרי כראשון אף לענין להתפיס בו חייב גם בשליש, **ואם לאו** פטור, מיהו הא פשיטא ליה שדינו כראשון להתחייב קרבן בשני, ורבא פליג עליה ופטר אף בשני אבל תימה דאכתי מספקא ליה לתנא בשליש והא דגרסינן נמי וחייב בוי"ו לא אתי שפיר: **ואילו** שבועה לא קאמר. דאי הוה כתיב שבועה הוה מפרש שאותה מבטא איסרה על נפשה בלשון שבועה אבל השתא על כרחך אית לן לפרש במה אסרה על נפשה בלשון מבטא וא"ת והא נמי כתיב (במדבר ג) ואסרה אסר בבית אביה בנעוריה וי"ל כיון דלא כתיב או יש לומר דאמדר דכתיב בריש דקרא קאי: **שלא** אוכל בשר. לא חש התנא לדקדק בלשונו דבלשון זה אינו חל דשלא אוכל הוי דבר שאין בו ממש שאינו אוסר על עצמו כלום כמו קונם שאיני יכן דלא אמר כלום אם לא אמר קונם עיני בשינה כדאמרינן בפרק ב' דנדרים (דף מו.) וה"נ צריך שיאמר קונם שאוכלת בשר עלי ומיהו שמא יש לחלק דדוקא גבי שינה לא אמר כלום משום דשינה עצמה אין בה ממש: **מדמתפיס** בנדר נדר כו'. ואם תאמר שמואל אמאי מפרש איסר במתפיס בנדר והא איסר דקרא קאמר אביי דהייטו מתפיס בשבועה ויש לומר דמתפיס בנדר יליפינן ממתפיס בשבועה וניחא ליה לשמואל לאוקמא בריש בנדרים ברגילות הוא שבני אדם נודרין מלאכול בשר ומלשתות יין ביום שראו ירושלים בחורבנה ואין רגילות לאסור עצמם בשבועה:

מדברין בו לאכול [מפרש"י] **נשאנ אכילנא משמע**

מתניתין [נוסחא אחרת] **ברייתא**

ר"ק מבטא [נוסחא אחרת] **מבטא**

איסר [נוסחא אחרת] **איסר**

אם אתה אומר [נוסחא אחרת] **אם אתה אומ